

EDINOST

Izhaja — Izvzemši ponedeljek — vsak dan zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopis naj se pošilja uredništvu. — Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopol se ne vračajo. — Zadržatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik tiskarne Edinost. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L. 7.—, pol leta L. 32.— in cel leto L. 60.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širskosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot. osmrtine, zahvale, poslanice in vabila po L. 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L. 2.—. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj pa L. 2.—. — Oglasi naročnika in reklamacije se pošiljajo izključno uredništvu v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Shod vojnih oškodovancev v Prvačini

V nedeljo popoldne se je vršil v Prvačini javen shod, katerega je sklicala zveza gojskih županov. Shod je bil jako dobro obiskani. V ogromni školski telovadnici se je zbralo nad 500 zborovalcev, le — županov ni bilo, razen župana občine Prvačina, dasiravno je ta shod, kakor rečeno, sklicala zveza županov in je bilo kakih 20 županov pisмено povabljenih na ta shod, ki je razpravljal o vprašanju državne odškodnine vojnim oškodovancem.

Shod je v imenu agitacijskega odbora za odškodninske zadeve ob 3 in pol uri popoldne otvoril dr. Jos. Biteznič, ki je v svojem govoru poudarjal, da je vprašanje vojne odškodnine eno najvažnejših gospodarskih vprašanj v večjem delu gojske dežele. Borba za vojno odškodnino se je vodila do sedaj od posameznikov in neorganično. Pred kratkim pa se je v Gorici vršilo posvetovanje raznih slovenskih, furlanskih in italijanskih organizacij, ki je imelo za posledico, da se je sklenilo postopati od sedaj naprej v tej zadevi skupno in organizirano. V ta namen se je sestavil na tem posvetovanju skupni agitacijski odbor, ki je vzel v svoje roke vso borbo za iztirjanje vojne odškodnine v polnem obsegu in v najkrajšem času.

Agitacijski odbor je že dosegel prvi lep uspeh, ki obstoji v tem, da je vlada podaljšala rok za vlaganje prošnje za vojno odškodnino do konca decembra t. l., kar je zelo važno, ker je še 30 odstotkov vojnih oškodovancev, ki radi pomanjkanja potrebnih dokumentov še niso mogli vložiti prošnje za odškodnino.

Treba je rešiti še dve vелеvažni vprašanji, ki ju je govornik podrobno objasnjal in ki sta zapadeli v sprejetih resolucijah. Zato moramo radi pomanjkanja prostora opustiti govornikovo argumentacijo ter se tudi sledečih govorov le površno dotakniti. Na koncu je govornik predstavil zborovalcem navzočega državnega poslanca dr. Josipa Wilfana, katerega so zborovalci navdušeno pozdravili.

Posl. dr. Jos. Wilfan je v lepem govoru pojasnjeval zborovalcem, kakše dolžnosti ima vlada do svojih državljanov. Uvodoma je omenil, da želi slišati želje in pritožbe iz ust zborovalcev samih, ki najbolje vedo, kaj jih teži in imajo pravico zahtevati, da vlada in njeni funkcionarji, ministri in drugi podrejeni uradniki uvažujejo želje in pritožbe naroda. Ako mi zahtevamo — je dejal govornik — naj se z našimi občini uraduje v slovenskem jeziku, nam odgovarjajo, da kadar hočemo doseči kakšne »favo« (ugodnosti), takrat da že znamo italijanski. Kaki so ti »favori« — je vzkliknil govornik. — Mi zahtevamo, naj se ljudstvu da to, do česar ima pravico. Uradniki naj si ne domišljajo, da so oni kakšni razdeljevalci milosti, oni so od vas plačani za to, da izvršujejo svoje dolžnosti, brez vašega dela ne bi mogli živeti niti oni niti država sploh. Čas je, da pride narod do zavesti, da je vse življenje odvisno od njegovega dela, da je on vse in da ima le on pravico reševati vsa gospodarska in javna vprašanja, ker na vse zadnje gredo vsi stroški iz žepov davkoplačevalcev.

Kakor za vsa druga vprašanja, velja to tudi za vprašanje vojne odškodnine. To vprašanje rešujejo gospoda ministri pri zeleni mizi, ne da bi povprašali za želje in mnenje prizadete prebivalstva samega. Narod ne more izraziti svoje volje, ker mu odrekajo za uspešen razvoj potrebno avtonomijo. Občinam naj bi dali možnost, da same rešujejo vsa za svoje življenje važna vprašanja, posebno pa gospodarska, ne pa tisti gospodje, ki to površno opravljajo v par urah svoje službe. Ako bi se bilo to načelo povsod dosledno izvajalo, ako bi se narodne mase vprašale za mnenje v važnih državnih vprašanjih, bi nam ne bilo danes niti treba govoriti o vojni odškodnini, ker bi tudi vojne ne bilo.

Govornik se na to bavi podrobno z vprašanjem odškodnine in se pridruži mnenju dr. Bitezniča, da mora država nositi odgovornost za to, ako so se pri nekaterih obnovenih prekorachile meje, ker je Genio militare pri tem samovoljno postopal, ne da bi vprašal za mnenje oškodovancev. Obnavljalo se je v začetku ne toliko v interesu oškodovancev, marveč radi tega, da se množina brezposelnih da za službo. Zato se sedaj to breme ne sme vlagati na rame oškodovancev, ki bi na ta način — ako se država za previske vknjiži na dotična posestva — prišli ob svojo lastnino.

Na koncu svojega govora je pozival dr. Wilfan zborovalce na resno gospodarsko delo in na organizacijo, ker za plese in zabave bo potem, ko se zopet vzpostavi razrušeno gospodarstvo, časa dovolj. Na to je izrazil svoje veselje nad obilno udeležbo, ki prihaja za svoje zadeve, kar nam obeta boljše bodočnost. Po končanem govoru so zborovalci zopet burno pozdravili svojega poslanca.

Dr. Vladimir Orel se je kakor domačin v imenu zborovalcev zahvalil za sodelovanje na shodu dr. Bitezniču in dr. Wilfanu, poslednjemu tudi za njegovo delovanje v državem zboru v interesu svojih volilcev. Priporočal mu je tudi, naj se tudi nadalje tako zavzema za svoje volilce, posebno pa za vojne oškodovance, ki so še najbolj potrebni podpore. V primer navajanja prvaškega zborovalca, ki je do sedaj dobila

le 100.000 lir odškodnine, medtem ko znaša vsa odškodnina nad 1 milijon lir. Govornik je priporočal, naj bi se povsod ustanovile take zadruge in naj bi se vsi oškodovanci vpisovali vanje, ker bodo oškodovanci preko zadrug dobili do 80% vojne odškodnine brez vknjižbe.

Dr. Biteznič je na to prečital in objasnjal nižje objavljene resolucije, od katerih se prva pošlje vladi v Rim, druga pa generalnemu civilnemu komisariatu v Trst in deželni kom. v Gorico. Resoluciji sta bili enoglasno sprejeti. Poročevalec dr. Biteznič je priporočal oškodovancem, naj bodo pri zidanju previdni in naj ne porabijo več kakor 50—60% od cenitvene vrednosti, ker se lahko zgodi, da se pri ponovni cenitvi zmanjša višina priznane škode, vsled česar bi bili oni oškodovanci, ki ne bi mogli poplačati razlike, v nevarnosti, da jim pridejo posestva na boben.

Prvaški župan Zorn je v imenu županske zveze pozdravil posl. dr. Wilfana.

Na to so govorili še nekateri drugi zborovalci, ki so se dotikali raznih gospodarskih vprašanj. Oglasil se je še enkrat tudi posl. dr. Wilfan, ki je oškodovancem priporočal, naj sklepajo zavarovalne pogodbe le za kratko dobo, ker se v kratkem osnuje vzajemna zavarovalnica za naše k Italiji novopriključene dežele. Bolje bo, da se potem vsi naši posestniki zavarujejo pri tej vzajemni zavarovalnici, nego da bi redili razne kapitalistične zavarovalne družbe. Govornik je pojasnil še svoje stališče glede vojaške službe za Slovence v Italiji. Ker se je poročilo tega važnega shoda že itak preveč raztegnilo, priobčimo ta del njegovega govora v prihodnji številki.

Sprejeti resoluciji se glasite:

I.

Upošteva, da se ugotavlja v Gorški deželi vojna škoda zelo počasi, kar precej ovira hitro vzpostavljanje v primeri z drugimi pokrajinami, za katere so se preskrbela višja denarna sredstva za njihovo hitro obnavljanje,

upošteva, da je dosegla skupna vsota predumov, ki so jih izplačali v to pooblaščen denarni zavodi, jedva osmi del predumov, izplačanih v drugih pokrajinah, ki so itak že vzpostavile svoje premoženje, in da še vkljub temu groze, znižati mesečne nakaze za našo pokrajino, kjer se je vzpostavitev delo še le začelo,

upošteva, da s takim postopanjem vlada ne le zabranjuje, da bi prišla naša dežela do prejšnje vrednosti, marveč ustvarja celo nevzdržne razmere v krajevnih vzpostavitvenih obrtih, ker dovoljuje, da monopolizirajo vzpostavitev dela oni zasebni činitelji, ki so svoja dela drugod že dovršili, ter preplavljajo sedaj našo pokrajino, ki je že itak prenapolnjena s tehničnimi in delovnimi močmi,

uvažuje, da je vlada po eni strani privolila v to, da se oškodovanci obremene s pretranimi obrestmi od dovoljenih jim predumov, in da po drugi strani dela na to, da bi se količinskih škode znižal po meri, ki ne odgovarja premeljivim cenam gradiva ali delavskih mezd, in da s tem povzroča neopravičljivo znižanje predumov od strani kreditnih zavodov, ki v zavarovanje svojega izpostavljenega denarja tržejo na sodnih cenitvah brez strokovnega razumevanja in brez enotnega vidika,

oziraje se nadalje na kr. odlok z dne 24. avg. 1921., s katerim je vlada zadala krivico onim oškodovancem, ki bodo morali danes vračevati presežek obnovenih stroškov nad ugotovljeno škodo, četudi se s tem presežkom ni povečala obnovljena nepremičnina niti se izboljšala njena vrednost, marveč se je dosegel z njim le nekaj pogojen povisek njene trgovske cene, vkljub temu, da so se oškodovanci pošteno držali predpisov glede odškodnin, izdanih od državnih činiteljev, katerim je bilo po-verjeno vzpostavljanje,

upošteva, da ne veljajo za zasebnike, ki so že začeli vzpostavljati oziroma ki bodo obnavljali svoje nepremičnine v lastni režiji, v smislu novjših predpisov, ugodnosti, ki so zagotovljene za vzpostavljanje v skupinah,

ugotavlja, da so ostali do sedaj množestvilni koraki napravljeni pri pristojnih državnih oblastih brezuspešni in da je izredno težke gospodarske krize naše dežele krivo v prvi vrsti le kaznivo zavlačevanje izplačevanja vojne odškodnine,

protestiramo

proti vsakemu izpreminjanju enotnega besedila zakona v vojnih odškodninah in proti najnovejšim predpisom glede predumov, ki so v stanu povzročiti globoko vznemirjenje med vsem prebivalstvom, ker so v največjem nasprotstvu s temeljitimi načeli pravičnosti,

pozivljamo

vlado, da zagotovi nakazovanje potrebnih sredstev za vzpostavljanje dežele Gorisko-Gradišanske, in sicer v obilnejši izmeri kot v preteklosti, in da odredi, da se odvzame kreditnim zavodom izplačevanje predumov in da se poveri ta posel finančnim oblastim v svrhu, da ne bo treba plačevati oškodovancem 3% nih obresti, kakor do sedaj kreditnim zavodom, da odpravi vse zakonodajne in birokratične ovire, ki zavlačujejo izplačevanje vojne odškodnine ter da odloči takoj, da ne bo treba oškodov-

vancem plačevati prosezkov obnovenih stroškov nad ugotovljeno škodo, ako ni dokazano, da so državni činitelji, ki jim je bila poverjena vzpostava, prekoračili meje predvidene odškodnine na izrečno zahtevo oškodovanca, in

izjavljamo,

da smo trdno odločni poglobiti in vzdržati agitacijo, dokler vlada ne prizna in izpolni upravičenih zahtev oškodovancev naše dežele.

II.

Uvaževaje, da je kriva velike počasnosti pri ugotavljanju vojne škode v naši deželi razen nejasnih navodil od strani vlade tudi okostenela birokratična uredba uradov, ki niti niso zadostni za izvrševanje te obsežne naloge in ki se ne vodijo vedno po strokovnih načelih,

upošteva, da bi zadruge vojnih oškodovancev, ki so se ustanovile v svrhu pospešenega vzpostavljanja, ker delujejo za večje skupine, ne more doseči svojih namenov, ako se jim ne zagotovi hitro in redno financiranje in prednost pri sklepanju dogovorov (konkordatov), ki bi se ne smeli zavleči nikdar — kakor se dogaja sedaj — čez izplačilo tretjega obroka predumov, da se tako onemogoči razlika med izdatki in ugotovljenim zneskom odškodnine,

Jugoslavija

Vtis Karlova poskusa v Belgradu

BELGRAD, 23. Včeraj popoldne so semkaj prispele prve vesti o zopetni Karlovi avanturi. V parlamentarnih krogih živahno razpravljajo o vseh korakih, ki naj jih podzame Jugoslavija proti ogrskim karlistom. Vest je napravila globok vtis. V diplomatičnih krogih je povzročila prvi hip presečenice, toda zunanje ministristvo je bilo pripravljeno na vse eventualnosti glede Ogrske. Ze govor Bethlena je svaril jugosl. vlado na opreznost. Zunanje ministristvo je v stalnih stikih z Malo entento.

Oster protest belgrajske vlade

BELGRAD, 23. O namerah Habsburžanov glede povratka na Ogrsko je bila jugosl. vlada že pravočasno obveščena in je poslala že pred enim tednom ostro protestno noto v Budimpešto in na Dunaj.

Pasich pozvan v Belgrad

BELGRAD, 23. Vsled vesti o Karlovem pohodu na Ogrsko je vlada takoj odpisala brzojavko Pasichu, da se čim prej vrne v domovino z ozirom na novo nastalo situacijo.

Odredbes jugoslovenske vlade

BELGRAD, 23. Dobivši vest, da se je bivši kralj Karel vrnil na Ogrsko, se je danes ob 16. uri nujno sestal ministristki svet ter sklenil, da se podvzamejo nujne odredbe radi zaštite narodnih in državnih interesov.

Sporazum med čehoslovaško in jugoslovensko vlado

PRAGA, 23. Čehoslovaška in jugoslovenska vlada sta se sporazumeli glede skupnega nastopa proti povratku kralja Karla.

Fred splošno otenzivo v Albaniji. — Priprave Albanecv za vpad. — Razbojniške čete podpira tiranska vlada

BELGRAD, 23. »Juturnji List« poroča iz Prizrena: Vladi se je posrečilo dobiti v roke dragocene podatke o pripravah Albancev za vpad v jugoslovensko ozemlje, ki se pričakuje vsak čas. Jugoslovenskim vojakom je naročeno, naj bodo skrbno pripravljeni in naj ne dajo nikakega povoda za sovražnosti. Vojska kraljevstva SHS ob albanski meji je doslej vedno korektno postopala. V ozadju prime grožništvo skoraj vsak dan kakega albanskega agitatorja, katere so poslali Albanci v to svrhu čez mejo, da bi pripravili na jugoslovenskem ozemlju vtajajo, ko bi albanske čete vdrle čez mejo.

BELGRAD, 23. Včerajšnja »Pravda« prinaša obširno poročilo o zadnjem velikem napadu razbojniških čet na selo Tajništvo. Poudarja, da je sedaj gotovo, da je Kalja dobil denar iz Tirane. Potrjeno je, da so iz Tirane organizirani napadi razbojniških čet v jugoslovenskem zaledju. Vse je pripravljeno za generalni albanski napad proti kraljestvu. Potrjeno je tudi, da mora biti pri tem interesirana kaka tuja država, ki računa s tem, da Albanci napadejo Jugoslavijo. Splošen vtis je, da razbojniške čete vrše destruktivno delo. Tiranski vladi je mnogo lažje na tem, da se položaj jugoslovenske vojske okhra.

Čehoslovaška

Čehoslovaška in Karel Habsburški

Prvi vtisi v Pragi

PRAGA, 23. Vest o prihodu Karla Habsburškega na Ogrsko je izzvala v Čehoslovaški veliko presenečenje. Čehoslovaška vlada je pripravljena nastopiti s skrajno odločnostjo. Beneš in ministar za narodno obrambo Udržal, ki sta bila ravno na potovanju v Jičini, kamor sta spremljala predsednika republike Masaryka, sta se takoj vrnila v Prago, kjer se je Beneš udeležil sestanka izvršilnega odbora, katerega tvorijo zastopniki strank koalicijske. Odešek za zunanje posele se je sklicjal k nujni seji. Čehoslovaške socialistične stranke, med njimi tudi nemška, so imele skupno konferenco o položaju Nemcev na Čehoslovaškem. Čehoslovaški Nemci so nasprotni pustolovščini Karla, o kateri pravi »Prager Tagblatt«, da ogroža mir v srednji Evropi. Tisk vseh strank zahteva energično inter-

oziraje se nadalje, da je naloga deželne vlade za zadruge vojnih oškodovancev le organizacija omenjenih zadrug, da pa mora pustiti posameznim oškodovancem povsem prosto, komu naj zaupajo vzpostavo svojih nepremičnin in kje naj se zavarujejo proti požaru,

ugotavlja, da deželni zemljiško-kreditni zavod vsled svoje strogo birokratične uredbe ne vrši s potrebno hitrostjo poslov, ki so mu poverjeni, in ki zahteva od oškodovancev bremen, ki se smatrajo za neopravičene,

protestiramo

proti počasnosti, s katero se pregledujejo in rešujejo prošnje za vojno odškodnino, ki povzročuje pomanjkanje in revščino med oškodovanci in ki onemogoča hitro gospodarsko obnovo naše dežele, in

pozivljamo

pristojne oblasti, da poskrbe, da se prideli uradom, ki jim je poverjeno ugotavljanje in izplačevanje odškodnine, zadostno število uradnikov, strokovno usposobljenih in potrebnih za redno in hitro reševanje prošnje, ter da pazijo, da uradi ne prekoračijo svojega delokroga ter tudi da ne otežkočajo reševanja prošnje z notranjimi uradnimi predpisi, ki so večkrat samovoljni in neopravičeni.

vencijo proti povratku Habsburžanov na prestol. Socialno-demokratični list »Pravo Lidu« izjavlja med drugim: »Čehoslovaški so Karla že enkrat napadli in ga bodo tokrat, ako ne bo smatral za umestno odditi protovoljno, prisilili s krogami in smodnikom, da odpotuje.« List »Tribuna« piše, da pripravljajo povratek Habsburžanov nove vojne proti interesom velikih vlasti, to pa bi bil hud udarec proti vsem mirovnim pogodbam. Demokracija vse Evrope se mora sedaj združiti proti vojnim blaznostim, ki jih zastopajo Habsburžani.

Prvi koraki Beneševе vlade.

PRAGA, 24. Politične in diplomatske komisije zasedajo permanentno. Ministristki predsednik je sprejel diplomatske zastopnike Male entente, nato pa zastopnike Anglije, Francije in Italije. Posvetoval se je tudi z ministrom za narodno obrambo ter z načelnikom generalnega štaba. Predsednik republike Masaryk je takoj po svojem povratku s potovanja v Jičini sprejel vodje političnih strank in se je tudi z Benešom dolgo razgovarjal. Držala se je tudi seja ministristkega sveta. Po uradnem tisku bo Čehoslovaška z največjo energijo delala na to, da se bosta obremen z vprašanjem Habsburžanov likvidirali tudi vprašanje razorožitve Ogrske ter vprašanje Burgenlanda, kakor določa trianonska pogodba.

Čehoslovaški socialisti proti Karlu

PRAGA, 24. Čehoslovaške socialistične stranke so sporazumno z nemškimi socialisti sklenile energično braniti demokracijo proti Habsburžanom. Češki in nemški komunisti izjavljajo, da je dolžnost proletariata in čehoslovaške vlade delati na to, da se Karel aretira ter postavi pred sodišče. Po vsej čehoslovaški republiki so držali socialisti in legionarji velike shode ter izdali proglas na proletariet, v katerem ga pozivajo na boj proti Habsburžanom.

Čehoslovaški tisk zahteva uničenje Budimpešte.

PRAGA, 24. Uvodni članki listov zahtevajo čim najbolj energično akcijo. Poluradni »Cas« dvomi o tem, da bo ostal beneški sporazum glede Burgenlanda v veljavi, kajti sporazum se je sklenil na podlagi obljube s strani Ogrske, da se bo držala mirovnih pogodb. Osrednje glasilo narodnih socialistov »České Slovo« piše: Mi ne zahtevamo, naj vlada govori, ker vsi vemo, kaj je treba ukreniti. Ministar zunanjih poslov mora poslati note in ultimato, v tem zgodovinskem trenutku so samo energični čini na mestu.« Glasilo ljudske stranke »Čeh« poziva Malo entente in vevlastilni, naj energično intervenirajo proti Karlu, čigar zločin ne sme ostati nezakovan.

Nacionalno-demokratični »Narodni Listy« spominjajo na zadnji povratek Karla ter pravijo, da se mora Karlova pustolovščina tokrat veliko energičneje likvidirati kakor takrat. List izjavlja dalje, da bo narod energično akcijo proti ogrskemu imperializmu odobravaj, ter zaključuje, da bo tem bolje, čim resnejše zaključke bo ta akcija imela. Glavno glasilo nemških socialistih demokratov »Der Sozialdemokrat« piše, da morete Mala in Velika ententa izvršiti dolžnost, ki jo jima nalagata človeštvo in zgodovina. »Pravo Lidu« naglašajo, da so Habsburžani napovedali vojno demokraciji in socializmu v Evropi. »Ogrsko reakcijsko gnezdo v Budimpešti« — piše list — se mora uničiti, ker ne dopušča nobenega mirolnjubenega dela!

List »Prager Presse« naštevajo na kratko še enkrat vse napore ministra Beneša za doseg mirnega sporazuma z Ogrji ter posnema neki članek iz »Pester Lloyd«, v katerem se priznava mirolnjubenost Beneševе politike. List zaključuje: »Ta politika dovoljuje čehoslovaški vladi, da podvzame z ostalimi člani Male entente sporazumno z zavezniškimi državami in Avstrijo kar najbolj energične mere, da se uredi vprašanje Burgenlanda.« Glasilo nemških nacionalcev »Bohemia« izjavlja s svoje strani, da je vse nemško prebivalstvo Čehoslovaške proti povratku Habsburžanov v katerokoli pokrajino bivše monarhije.

Vlada odredila mobilizacijo?

DUNAJ, 24. Glasom vesti iz Prage je čehoslovaška vlada odredila mobilizacijo 12 letnikov.

Bolgarska

Bolgarski vojni minister umorjen

SOFIJA, 24. Na bolgarskega vojnega ministra, ki se je peljal na avtomobilu v Čustendil, so neznani ljudje streljali s puškami. Vojni minister je bil zadet in je umrl v avtomobilu. Ubite so bile še tri druge osebe, ki so ministra spremljale.

Ogrska

Karel pred vrati Budimpešte. — Borbe med pristajali Karla in pristajali Horthyjeve vlade. — Odločen korak velikega in malega sporazuma

DUNAJ, 24. Kralj Karel je našel v Sopronju vse pripravljeno za pohod proti Budimpešti. Iz Sopronja je odpotoval z vlakom. Spremljal ga je oddelek generala Ostenberga, ki je takoj prisegel kralju zvestobo. Kraljev vlak se je moral pri Raabu ustaviti, ker je bila železnica po naredbi iz Budimpešte pokvarjena. Tračnice so pa bile kmalu popravljene in vlak je nadaljeval proti Komornu. Pred snočnim je kralj prenočeval v bližini tega mesta. Posadke iz Raaba in Komorna so se pridružile Karlu, tako da znaša število njegovih čet več nad 4000. Karlove čete, h katerim prehajajo baje tudi Horthyjevi vojaki, so dospeli do Buda-Oers, kjer je prišlo do bitke med karlisti in vladnimi četami.

Horthy je poslal v Karlov tabor dva ministra svoje vlade, da bi ga pregovorila, naj odneha od svojega početja, toda Karel jih ni hotel sprejeti.

BUDIMPEŠTA, 24. Regent admiral Horthy je izdal na armado sledeči proglas: »Armada mi je prisegla zvestobo in torej mora poslušati moja povelja. Samo postavno izvoljeni regent ima pravico izročiti oblast N. V. Karlu IV. Toda to bi bila v sedanjem času poguba za našo državo. Pričakujem od vseh članov armade, da se bodo pokorili mojim poveljem brez vsakega prigovora.«

To dnevno povelje sta podpisala Horthy in minister za državno brambo Peliska.

LONDON, 24. »Daily Mail« je prejel z Dunaja sledeče poročilo od 23. t. m. (ki pa ga je treba sprejeti z vsemi pridržki): Karel se je bil približal že na kakih 25 km od Budimpešte. Vršila se je bitka med njegovimi in vladnimi četami, po kateri se je moral umekniti. Kralj se je povrnil v Steinamanger, kjer je prenočeval preteklo noč v škofovski palači. Misli se, da bo kr. dvorjane vztrajala pri svojem podjetju, dokler ne zmaga ali dokler ne najde smrti.

BUDIMPEŠTA, 23. Ogrski dopisni urad javlja: Zastopniki zavezniških držav so bili pri ogrski vladi in so jo opozorili na korak, ki so ga bili napravili 3. aprila 1921 in na sklep poslaniske konference od 4. februarja 1920. Naglašali so, da bi vzpostavitev Karla Habsburškega spravila mir v nevarnost, ter so zahtevali naj vlada ukrene vse potrebne mere, da se bivši kralj spravi z ogrskega ozemlja.

Ogrski minister za zunanje zadeve Banffy je odgovoril, da kralj v zmislu zakona iz l. 1920. ne more izvrševati svojih vladarskih pravic in da bo vsled tega moral takoj zopet zapustiti ogrska tla. Vlada da je ukrenila vse potrebne mere.

Pozneje so obiskali ministra zastopniki Jugoslavije, Čehoslovaške in Romunske ter so ga opozorili na posledice, ki bi znale nastati za Ogrsko, ako bi ne ukrenila najodločnejših mer za takojšnjo oddaljevanje bivšega kralja. Ako se to ne zgodi, bodo države malega sporazuma prisiljene rabiti silo, da preprečijo Karlov povratek na ogrski prestol.

Minister Banffy jim je dal ista zagotovila kakor malo prej zastopnikom držav velikega sporazuma.

BUDIMPEŠTA, 24. Vlada je proglasila v Budimpešti obsešno stanje. General Nagy je bil imenovan za poveljnika mesta ter je dobil od vlade popolno oblast, da izvede vse odredbe vlade glede kralja Karla.

BUDIMPEŠTA, 24. Admiral Horthy je obiskal danes predpolno četo, ki so zadržale oddelke generala Ostenberga. Namen njegovemu obisku je, da prepriča svoje čete, da so odredbe vlade glede kralja Karla absolutno potrebne.

KAREL VKORAKAL V BUDIMPEŠTO

DUNAJ, 24. Vesti, ki so prispele na Dunaj tekom današnjega dne, pravijo, da so se Horthyjeve čete pridružile bivšemu kralju. Karel je na čelu teh čet vkorakal danes predpolno. Vest pa še ni uradno potrjena.

Avstrija

Odmevi Karlova poskusa v Avstriji. Avstrijsko delavstvo in avstrijska mesta za republiko. Mere oblastev na Dunaju.

DUNAJ, 23. Listi podrobno poročajo o prihodu bivšega kralja Karla v Sopronj. »Neue Freie Presse« pravi, da je bilo v Sopronju za sprejem bivšega kralja Karla in bivše kraljice Zite že vse pripravljeno, kar dokazuje, da je bil ta poskus že dolgo pripravljen. Kakor poroča Neues Wiener Abendblatt, je sprejel Karla v Sopronju bivši predsednik zbornice Rakowsky, ki je bil takoj imenovan za predsednika nove vlade. Včerajšnji večerni listi prinašajo iz Sopronja, da je general Hegedüs pred včerajšnjim zjutraj zaukazal, naj se telefonske, brzojavne in železniške zveze z Avstrijo prekinajo. Čete sopronske posadke so se zbrale in Hegedüs jim je naznanil, da se je povrnil kralj Karel na Ogrsko, da zopet prevzame oblast. General je opozoril vojake na prisego, ki so jo položili svojemu kralju. Čete so odgovorile s klici: »Živel kralj! Kakor pravi »Neue Freie Presse«, je tudi sam Karel nagovoril čete.

DUNAJ, 23. Kongres udruženja avstrijskih mest, ki se je sestal včeraj predpolno, je navdušeno demonstiral za republiko. Kot poroča »Arbeiter Zeitung«, so izdali delavci v Dunajskem Novem mestu proglas, v katerem pozivajo k miru. Proglas pravi, da so delavci pripravljeno odbiti vsak napad na republiko z vsemi sredstvi, tudi z orožjem. »Abend« poroča, da se je straža pri javnih poslopih pomnožila. Pojačala se je tudi du-

najpaka posadka. Pri monarhistih so se izvedle
hišne preiskave. Monarhisti so pod stroгим
nadzorom.

Italija

Italija in poskus bivšega kralja Karla

RIM, 24. Glede zadržanja Italije sprčo
novega poskusa bivšega cesarja Karla ni
bilo izdana še nobena uradna izjava. Do
snoči ni imelo italijansko zunanje ministr-
stvo nikakega neposrednega potrdila o do-
godkih na Ogrskem, dasi se v vladnih kro-
gih nikakor več ne dvomi glede teh dogod-
kov. Nastop bivšega cesarja je povzročil v
vladnih krogih prilično vznemirjenje. Izja-
vilja se, da bo italijanska vlada tudi v tem
slučaju postopala strogo v duhu mirovnih
pogodb.

ITALIJA PROTI SAMOSTOJNEMU PO- SREDOVANJU MALEGA SPORAZUMA

RIM, 24. Agencija »Volta« javlja: Italija
je v stikih z državami malega sporazuma,
s katerimi jo veže protihabsburška po-
godba. Vsled tega — meni omenjena agen-
cija — je vlada smatrala za primerno opo-
zoriti jugoslovensko, čehoslovansko in ro-
munsko vlado, da smatra vsako posredo-
vanje kakor tudi vsako samostojno postop-
panje, ki bi se ne oziralo na sklepe velikih
zaveznikov držav, za nedopustljivo in za
nevarno.

Francija

Francoski glasovi o Karlovem poskusu

PARIZ, 24. »Journal des Débats« pravi,
da bo tudi drugi poskus bivšega cesarja
Karla propadel, dasi je prišel v ugodnejšem
času in je bil bolj pripravljen kot prvi.
Karel je napravil ta nov poskus predvsem
pod pritiskom ogrskih magnatov, ki pa jim
je ohranitev dosedanjih pravic bolj pri-
srčno kot vzpostavitev habsburške dinasti-
je. Karel je le sredstvo v njihovih rokah in
to bi moralo zastopovati, da bi se zavez-
niki morali odločno postaviti proti vzpo-
stavitvi kralja Karla. Karlova stranka se
naslanja na vse elemente, ki so za uničenje
trianonske mirovne pogodbe. Ti elementi
so v zvezi tudi z monarhistično propaga-
ndo v Nemčiji. Dogodki, ki so se odigrali na
Tirolskem in Bavarskem, so priveske do-
godkov v Sopronju. Danes se ni mogoče
več obotavljati, kajti mali sporazum se ne
obnavlja. Zavezniki morajo mali sporazum
odločno podpirati.

»Tamps« opozarja na korak, ki so ga na-
pravili zavezniki pri ogrskem ministru za
zunanje zadeve in pri admiralu Hortyju.
List pravi dalje, da je poslala francoska
vlada svojemu zastopniku na Ogrskem na-
vodila, iz katerih je razvidno, da je Fran-
cija proti vzpostavitvi. Dalje piše »Tamps«,
da so zavezniki storili vse in niso ničesar
zanemarili sprčo novega poskusa Karla
Habsburškega.

Mali sporazum se zdi da je pripravljen
prepuštliti zadevo ogrski vladi, ako se bo
izkazalo, da ima dobro voljo in zadosti
moči za preprečitev Karlove vzpostavitve.
Ako pa bi se dogodki razvijali drugače —
zaključuje list — je mali sporazum neme-
njen nastopiti z vso odločnostjo.

Poslaniška konferenca in Karlov poskus
PARIZ, 24. Danes se sestane poslaniška
konferenca ter se bo bavila z novim nasto-
pom bivšega kralja Karla.

PARIZ, 24. Poslaniška konferenca je na-
ročila zastopniku zaveznikov v Budimpe-
šti, naj zahteva od ogrske vlade, da raz-
glasi Karlovo razstolčenje s prestola, da se
polasti njegove osebe in da mu ukaže,
naj zapusti Ogrsko. Ako bi ogrska vlada
tem zahtevam ne ugodila, odklanjajo za-
vezniki vsako odgovornost za posledice, ki
iz tega lahko nastanejo.

Anglija

Angleška sodba o dogodkih na Ogrskem

LONDON, 24. »Times« pravi, da so ve-
lesile in predvsem Anglija storile vse pri-
merne korake, da se Karlovenemu poskusu
napravi čim prej konec. Med velikimi dr-
žavami je Italija najbolj poklicana, da se
bavi s tem vprašanjem. Vzpostavitev Habs-
buržanov bi bila za Italijo velika nevarnost
in italijanska vlada je pred kratkim tudi
pokazala, da so ji zadeve srednje Evrope
zelo pri srcu. Posredovala je v sporu med
Avstrijo in Ogrsko, katerega predmet je
bilo ravno tisto ozemlje, kjer se je Karel
VI. spustil na ogrska tla.

Nevarnost pretrganja angleško-irskih
pogajanj

LONDON, 24. Irska kriza je postala v
zadnjem času zelo ostra. Pred večeršnjim
sta obe stranki storili važne sklepe. Ako se
irski odposlanci strinjajo s stališčem De
Valere, bo nadaljevanje pogajanj nemo-
goče.

PODLISTEK

René Thévenin.

Železni malik

Switropi-kopači, speči na dnu jezera, so se
dvignili iz globine in se postavili kot velikanski
kolodolci na obrežje. Odpirali so jarke, razdi-
rali jezove in silna povodenj je preplavila me-
sto. Razstreljevalci so napravljali gorostasne
globeli, ki so se potem zapirale nad pogoltni-
mi palačami. Orjaki so napadali gorovja, vr-
tali v podzemlje do srca vulkana, zasledujoč
ocean lave na dnu žrela, da bi jo bruhali na
nesrečno mesto zapuščeno od bogov.

Zmešnjava velikanska, smrten krik, strašen
konec sveta! Vulkan je bruhal svoje drobne,
reke ognja in megle črnega dima, kar je s svo-
jo težo padal nazaj na »stvari« in zasipalo na
mučensko mesto, kakor da hoče odtegniti po-
gledu solnce to strašno agonijo.

Tu — tu! Pomoči!
Ta krik je nadglasil ves hrup. Gospodar je
stihnil in vstal. Videl je, kako iz gostih oblak
prihaja skupina ljudi. Slednjic vendar tudi

Dnevne vesti

Zupanstvom po deželi, ki jih je uredništvo
dnevnik »Il Piccolo« zaprosilo za prispevek
za slavnostno število, se sporoča, da gre za
zgodbo zasebnih častniškarsko podjetje in da
na tem nič ne menja uradno priporočilo civilnih
komisarjev.

Netakto je, blago rečeno, vabiti zastopnike
jugoslovenskega ljudstva na sodelovanje pri
listu, ki se je vedno kazal nasprotnega narode-
nim koristim in čustvom tega ljudstva.

Karkoli se stori ob prihli kraljevega obli-
ska, se mora storiti od naše strani samostojno,
pod našim imenom. Politično vodstvo se je že
posvetovalo o stvari in razglasi pravočasno
potrebna navodila.

Nova ofenziva »Legie«. Tukajšnji laški listi
so objavili preteklo nedeljo dolgovestno poro-
čilo o šolskem načrtu, ki ga misli izvesti dru-
štvo »Lega Nazionale« v tekočem šolskem
letu. Poročilo pravi med drugim, da se bo »Le-
gino« delovanje omejalo od sedaj dalje na
predšolsko izobrazbo in vzgojo malih otročičev
potom šolskih vrtec. Društvo bo lahko
omejilo svoj delokrog, ker so država in občina
prevzele v svojo skrb vse njene šole, kar jih
je imela. Razen otroških vrtec pa bo dru-
štvo ustanavljalo tudi razne tečaje in knjižnice
za mladino, ki je že dovršila ljudsko šolo.

Krasen načrt! »Lega Nazionale« je to,
bodi povedano tistim, ki bi slučajno še ne bili
dovoljno poučeni — društvo, katere »kultu-
ra« naloga obstoji v tem, da lovi in vabi
slovenske in hrvatske otroke v svoje zavode
ter jim pod plaščem dobrotelosti in usmi-
ljenja vceplja zaničevanje in sovraštvo do vse-
ga, kar so se naučili od svojih lastnih stari-
šev, predvsem pa sovraštvo in zaničevanje
do vsega, kar je slovenskega ali hrvatskega.

Njeno delovanje v tržaški okolici nam to ja-
vno dokazuje. Kaj hoče drugače s svojimi so-
lami in vrty po čisto slovenskih občinah
bliznjen in daljnje okolice Trsta kakor n. pr. v
Devinu, Križu, Šklednju itd? Po mestih,
kjer se nahajajo »Legini« otroški vrty, je raz-
vidno, da je »Lega« začela razpredati svojo
raznarodovalno mrežo predvsem po naši tu-
jni Istri, kjer je otvorila 20 novih šolskih
vrtec. Pri srcu ji je tudi tržaška okolica,
kjer je otvorila tri nove vrtye. V vseh nje-
mih vrtyeh je nad 1100 otrok iz samih čisto ali
večinoma slovenskih občin!

Slovenski in hrvatski stariši, koliko je med
temi nedolžnimi malčki vaših otrok vaše
krvi? Koliko priimkov na — ič se nahaja
v seznamu otrok, ki posejajo te zavode? Zna-
je, slovenski in hrvatski stariši, da bo do
vsi ti otroci za vas izgubljeni. Vi jih izro-
čate učiteljem in učiteljicam ravno v tisti
nežni dobi, ko je otrok dovzeten za vse, ko
ga lahko naučijo sovražiti lastne stariše! Iz
njih bodo postali narodni janičarji, ki bodo
pozneje hodili požigati hiše in imetje slovenskih
in hrvatskih kmetov in delavcev. Ne dajate
torej svojih otročičev v »Legine« vrtye. Dol-
žnost vsakega slovenskega in hrvatskega
očeta je, da dá svojega otroka v slovenski
ali hrvatski otroški vrtec. Če pa ga ni, naj
držijo slovenski stariši otroke doma in naj
jih ne prodajajo za par cunj, za kako igračo,
za kako knjigo, v kateri je pisano, kako je
treba sovražiti Slovence in Hrvate! »Legi-
na« naj vzgaja in uči v svojih zavodih otroke ita-
lijanskih starišev, ako ji jih hočejo izročiti,
a slovenski otrok ne sme vanje. Pokažite,
da smo ljudje! Posnemajmo tirolske Nemce
v njihovem odporu proti raznarodovanju!
Vedno imejmo pred očmi, da nas bodo razna-
rodili le tedaj, ako se bomo sami hoteli pro-
dati, drugače nikdar!

Pokorni zakonodaj, a zvesti sebi! To mo-
ra biti geslo jugoslovenskih starišev v Juljski
pokrajini. Nova ofenziva »Legie« in njenih
vrtec bo tedaj brezuspešna in njen denar bo
potrošen zastonj. Jugoslovenski stariši, va-
ša čast valeva, da se tako tudi zgodil!

Srebrna poroka italijanske kr. dvojice. Vče-
raj 24. oktobra sta slavila italijanski kralj in
kraljica 25letnico svoje poroke. Povodom te
vesele obletnice v kr. hiši so bile na mnogih
hišah v Trstu razobešene italijanske zastave.
Uradi in kole so imele praznik. Glavni civilni
komisar sen. Mosconi je poslal kr. dvojici br-
zojavno čestitko.

Povodom srebrne poroke kr. dvojice je bil
objavljen odlok o amnestiji. Kralj in kraljica
pa sta podarila 500.000 lir za vojne jetikavce.
Železničarji na komisariatu. V ponedeljek je
Nj. ekselencija Mosconi sprejel deputacijo
upokoencev, vdov in sirot južne železnice, ki
so jih zastopali g. Florijan Biesik, upok. nad-
revident, Ignacij Gec, upok. višji sprevidnik
in gospa Piacentini, nadrevidentova vdova.
Deputacija je vodil poslanec Štek. Odposlanci
so predložili glavnemu komisarju spomenico,
v kateri pravi, da je vlada sicer izenačila v
prejemkih upokoencev južne železnice z umi-
rovljenici državnih železnic, a tozadevni de-
kret ni imel nikdar praktičnega uspeha, to
je da se upokoencev, vdovam in sirotam do
danes ni izplačala nobena doklada. Gospod
generalni komisar je obljubil, da bo dal ta-
ko spomenico preštudirati in da dobi depu-
tacija čimprej odgovor.

Slovenskim družinam v mestu. Slovenske
družine v mestu — kakor tudi vse posamez-
nike — opozarjamo na prelepe knjige »Goriške
Matice«, ki izidejo koncem novembra. Cena
vsem trem knjigam je samo pet lir. — Naročil-
a, oz. naročino sprejema (zadnji teden!) po-
verjenstvo »Goriške matice« (S. Francesco
d'Assisi 20/I.) v sredo in soboto od 17—18,
v nedeljo pa od 11—12.

Rojansko konsumno društvo sklicuje izreden
občni zbor, ki se bo vrtil v nedeljo, 30. t. m.,
na dnevnem redu je vprašanje vzpostavitve

dvorane. Radi važnosti predmeta prosijo od-
bor, da bi se občna zbornica čimni udeležili v
čim večjem številu.

Stavka kovinarjev. Stavka kovinarjev v Ju-
lijski Benetici se še vedno nadaljuje. V ne-
deljo jutraj se je vrtil v Trstu shod kovinar-
jev v delavski zbornici. Med shodom in po-
shodu so bile vse ulice v bližini delavske
zbornice zastražene po vojaštvu, da bi ne
prišlo do spopadov.

Selitveni vlak. Prosimo tiste odpuščene
državne oslužbenke oziroma njihove družine,
ki se še nameravajo izseliti v Jugoslavijo, da
se prijavijo tekom meseca novembra, da za-
moremo sestaviti v decembru selitveni vlak,
ki bo zadnji. Pojasnila daje Anton Podbršček,
Via Torre Bianca 39A.

Selitveni urad.

Iz tržaškega življenja

Novorojenček padel s postelje in umrl.
Bilo je v nedeljo jutraj okoli 7. ure. Na
rešili postaji se je predstavila Ivanka Ve-
chietova iz Katinare, ki je držala v naročju
v cunje zavitega otroka, starega šele dva
meseca, in naznanila službojčemu zdrav-
niku, da ji je padel otrok s postelje. Zdrav-
nik je preiskal otroka in dognal, da je umrl
vsled rane na glavi, ki jo je dobil — kakor
je izjavila Vechietova — pri padcu s po-
stelje. Truplo se nahaja v mrtvašnici me-
stne bolnišnice. Truplo bo pregledala pre-
iskovalna komisija.

Zmrznal na cesti. 62 letni zidar Albert
Martelanc iz Barkovlje se je vračal pred-
snočnim proti domu. Med potjo par kor-
akov pred ljudskim kopališčem v Barkov-
ljah so mu opedale moči in zidar se je zgru-
dil na tla, kjer je zaspal. Drugo jutro, to je
bilo večerj, so ga našli ljudje mrtvega. Na
lice mrtvega je bil pozvan zdravnik rešilne
postaje, ki je dognal, da je zidar zmrznul.
Truplo je bilo prenešeno na njegov dom.

Arretiran ranilec. Ivan Prach, ki je ranil
5. pr. m. v gostilni g. Micheluzziya v ulici
Fabio Severo št. 19 Andreja Štoka, je padel
pred večeršnjim v roke pravici.

Pretep med pijanci v krčmi v starem mestu.
V neki zakajeni krčmi v ulici del Riborgo v
staremu mestu je sedelo predsončnim več mo-
žakarjev, ki so pili kot gobe in tu pa tam za-
peli kako staro tržaško pesem, da se je razle-
galo daleč na okoli. Ker je stalo na mizi več
dvolitrskih steklenic novega vina, se je pridru-
žilo veseli družbi nekaj vedno žejnih pijan-
čkov, ki so hrup še povečali in vlivali vase
vrhane kupe nebeske tekočine. Tedaj vstopi v
krčmo človek, proti njemu pa se vzdigne ne-
nadoma član družbe ter mu veli s hri-
pavim glasom:

— Poberi se iz gostilne, sicer ti zdrobim
kostil!

Navzoča družba se je spogledala. V tem je
planil novoprislec proti pijanemu nasprotniku,
ga prijel z močnimi rokami za prsa in ga tre-
ščil z vso silo ob tla. Pijani nasprotnik se je
dvignil s tal, zagrabil stolicu in hotel udariti
z njo novoprisleca, svojega največjega sovraž-
nika po glavi, kar pa so preprečili navzoči
gostje. V gostilni je nastala velika zmešnjava:
nekateri gostje so mirili pretepečata, drugi so ju
pa šuntali, naj se pretepeata, da bodo vsaj vi-
deli, kdo bo zmaga. Vmes se je mešal tudi 35-
letni Franc Ferluga, stanujoč v Škorklji št. 64,
katerega je zasadi eden izmed doslej neznanih
gostov nož v ledveno mišico.

Ranjenec je dobil prvo pomoč od zdravni-
ka rešilne postaje. Pozneje so bile arretirane
v rešeni gostilni tri osebe, ki so se nahajale za
časa pretepa v gostilni. Policija zasleduje ra-
nilca, ki je bil takoj po napadu pobežnil.

Darovi za nesrečne žrtve v Istri

S. R. T. 10, Ivane Kenda, kurat v Novakih
500 rubljev, katere kupi amater za 2 L. Iz
Avč: Stefan Berlot 2, Miha Svetrežnik 1,
Ivan Jakopič 1, Marija Kofol 10, Ljudevit To-
mičič 30, v počastitev spomina Frana Pirjeveca
na Proseku nabrala poseška mladina 50, ob
prilici družabnega večera ob zvonkih glasih
»Primorskega kvarteta« skladajo istrski, tr-
žaški in goriški rodoljubi 100, na obhodu
občeprijateljstva g. Leopolda Kopač nabrano
na predlog g. Frana Rems v Postojni 338'50
lir in 36 din., nab. pola št. 447; Dominik Turk
10, Františka Turk 5, Danilo Turk 2, Ernesta
Fabijan 3, Albina Turk 5, Angela Turk 1,
Franc Turk 5, Franc Marinič in soproga 10,
Valentin Abram 5, Ivan Valentič 5, Anton
Klun 10, Viktor Turk 10, R. R. F. 7. Sve-
toivanski pevski zbor ob prilici svojega izleta
na vipavski Planino 53 in g. Stanko Marc 10.
Nab. pola št. 527 2226'10.

Zadnji izkaz: 140.679'45 L. in 5669'50 din.
Skupaj: 143.591'05 L. in 570550 din.

Borzna poročila.

Tržišje

V Trstu, dne 25. oktobra 1921.

Jadranska banka	175
Cosulich	339
Dalmatia	215
Gerolmich	1515
Libera Trieste	565
Lloyd	1390
Insino	700
Martinolich	194
Oceania	255
Premuda	345
Trpčevich	298
Ampele	615
Cement Dalmatia	314
Cement Spalato	265

Ali. Quiterio je zbežal na nasprotni rob
prepada, kjer je velika skala zapirala dohod.
Potem je objel skalo in jo prevrnil, iz od-
prtine se je vili ognjen potok, ki je prihajal
od vulkana, napolnil prepad in uničil v svo-
jem ognjenem valu ljudi in stvari.

Zvesti sluga se je pogubil z drugimi vred,
ali dekle je bilo rešeno.

POGLAVJE XXX.

Smrt mesta.

Trojica Evropejcev je bila daleč na oni
strani doline, ob boku gorovja, s katerega
vrhov so bili videli prvokrat čudovito mesto.
Čudovito mesto! Kaj je postalo iz njega?
Dolina, ki so se malo poprej razprostirali
krasni vrtovi, čarobne palače, zlati templji,
je danes le neizmerno ognjeno jezero, ocean
vrela lave, ki jo pravi vulkan bruhla nepre-
stano, raztezajoč nad njo neprodni pačolan
svojega pepela in kovinske žilindre, da bi za-
kril solnce smrt mesta, ljudstva, svečenikov,
kralja. Iz te zmešnjave in tega prepada so si
rešili samo trije življenja: trojica, ki nasto-
pa sedaj dolgo in težko pot povratka k
dosesivu.

Tuja valuta na tržaškem trgu	
avstrijsko-nemške krome	3.— 325
čehoslovanske krome	— 85— 105
čehoslovanske krome	26.75— 27.25
dinarji	36.50— 37.50
lejt	18.— 19.—
marke	18.50— 16.50
dolarji	25.40— 25.60
francoski franki	185.25— 185.75
švicarski franki	472.— 476.—
angleški funti papirnati	100.— 100.50
angleški funti, zlati	118.— 120.—
napoleoni	96.25— 96.75

ZAHVALA.

Vsem prijateljem in znancem in onim
blagim osebam, ki so počastili na ka-
terisbodi način spomin našega ljub-
ljenega

FRANA

izrekamo tem potom najsrčnejšo za-
hvalo.

CEROVLJE, 23. oktobra 1921. 867

Družina OPAŠIČ.

MALI OGLASI

se računajo po 20 stotink beseda. — Najmanjša
pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stotink be-
seda. — Najmanjša pristojbina L 4.—. Kdor
iše službo, plača polovično ceno.

BOLEZEN na gobcu in na parkljih ozdravi
mnogo let preizkušeno zdravilo, ki se dobi
v sežanski lekarni. 53

KREPILNI SIRUP za slaboten in malokrvne
otroke seč dobi v sežanski lekarni. 53

V IL. BISTRICI pri cerkvi št. 134 je na prodaj
prodajalna z vsem inventarjem in oddano
sobo. (1965)

PRODA SE v Planšini pri Rakeku lepa hiša
z malim posestvom. V hiši se nahaja dobro-
doča trgovina z mešanim blagom, v Ljub-
ljani enonadstropna hiša z vrtom, na glavni
cesti. Kupec ima takoj na razpolago
krasno stanovanje obstoječe iz kuhinje, treh
sob in pritliklo. Cena zmerna. Natančnej-
ša pojasnila daje J. K. Wasserkaserna, Ljub-
ljana, Karlovska cesta. (1963)

SPALNE SOBE, svetle, iz bukovega, oreho-
vega in jesenovega lesa po zmernih cenah.
Skladišče via Udine 25. 1964

PRODA se kopa, švicarske pasme, vzdržuje
mleko do polovice brejosti. Andrej Novak,
Rocol na hribu 1007. 1966

ZIVINOREJCI! Pokvarjene testenine za prašiče
dobite v ulici Udine št. 10. Samo jutri!
1962

POSESTVO, oddaljeno 20 minut od glavnega
kolodvora v Mariboru, z dvema gospodar-
skima poslopijama, skupno 7 oravol zemlji-
šča, se prodaja. Ponudbe pod »706« na oglasni
zavod I. Sušnik, Maribor, Slovenska ulica
št. 15. 1960

PRODA se velik trgovski lokal s skladišči v
sredini mesta Maribora, z vsem inventarjem
za ceno K 350.000. Pojasnila daje A. Zent-
ner, Maribor, Gledališka ul. 2. 1961

SREBRNE KRONE plačam nad 2 liri komad;
zlatu, srebru in platinu po najvišjih cenah. To-
varna srebrnine Alojzij Povh, Piazza Garib-
aldi št. 2. 1932

UBIRALEC in popravljalec glasovirjev in har-
monijev. Pečar Andrej Trst, via Coroneo 1,
V. nad. 1961

PRODA SE 1500 m lepih bukavih drv, even-
tuelno tudi gozd, v lepem kraju, oddaljen 1
uro od železniške postaje. Resni reflektanti
naj pošljejo ponudbe pod »1500« na uprav-
ništvo »Edinosti«. 1929

ZLATO in srebrne krome plačam več kot drugi
kupci. Albert Povh, urar, Mazzini 46 (v bližini
drvenega trga). 44

RADI DRUŽINSKE nesreče prodava vodo po
nizki ceni 2 hiši z obširnimi obdelanimi zem-
ljiščem, s 3 vodnjaki z izvirno vodo in trav-
niščem. Dve mladi kravi, 2 svinji z mladici in
pohištvu. Blizina mesta. Naslov pri uprav-
ništvu. 1951

PRODA SE novo zidana, enonadstropna hiša,
z gospodarskim poslopjem in trgovskim lo-
kalom, na najbolj prometnem prostoru, v
neposredni bližini velikih tovarnih in 10 mi-
nut oddaljena od kolodvora mesta Celje.
Cena 140.000 dinarjev. Naslov pri uprav-
ništvu. 1954

PROSI SE JAKOB STARC, TRGOVEC IZ
GORICE, da naznani svoj natančni naslov
tekom 14 dni Semicu Francu, Slikote 3 pri
Ajdovščini. 1949

IZREDNA PRILIKA! Proda se poročna soba
iz belega lesa za L 900. Cohen, via Sanktario
št. 1. 1943

SREBRNE krome plačam nad L 1.85. Urarna
Dragoun, Trst, Ponte della Fabra 1. 1938

NOVE POSTELJE za L 95.—, vzmeti L 70.—,
zimnice L 50.—, ponočne omarice, umival-
niki, chiffoniers, omare, pohištvo za sobo in
kuhinja. Prodajo se tudi posamezni kosi.
Via Fonderia 3. 1935

SREBRNE KRONE plačam po L 2'05. Povh
Albert, urar, via Mazzini št. 46. 1934

KROJACNICA Avgust Štular, ul. S. Francesco
d'Assisi št. 34, III. nad. je edina dobroznana
krojavnica v Trstu. 23

POZOR! Srebrne krome in zlato po najvišjih
cenah plačuje edini grozist Belleli Vita, Via
Madonnina 10, I. 38

TESTENINE, vino, vermut, marsala, tropino-
vec, konjak, rum, crema-marsala, Fernet-
Branca, janež, menta, Strega, čokolada, bi-
škoti, sladkor, karbid, sirupi, vse v zalogi
Avgust Pavanetto v Sežani št. 143. 1922

STROJNIK, samec, mehaniker, večje po potre-
bi tudi električne inštalacije, išče službe.
Naslov pri upravnistvu. 1875

Rojansko konsumno društvo

sklicuje

za nedeljo, 30. t. m., ob 5. uri popoldne
v društvenih prostorih

izreden občni zbor

na katerem se bo razpravljalo o vprašanju
glede zidanja dvorane.

K obilni udeležbi uljudno vabi

863 ODBOR.

ZORE

umetne, pokvarjeno zo-
bovje kupujem po visokih
cenah. Via Mazzini 47, II.
Ostanem v Trstu le 4 dni.

Št. 286 Ris.